

Forslag

til

Lov om opfindelser vedrørende krigsmateriel.

Fremsat den 14. februar 1956 af *ministeren for handel, industri og søfart*.

§ 1.

Denne lov angår opfindelser, der vedrører krigsmateriel og fremgangsmåder til fremstilling af krigsmateriel.

Det bestemmes ved kgl. anordning, hvad der i denne lov skal forstås ved krigsmateriel.

§ 2.

Opfindelser, der ikke allerede er offentliggjort, må ikke offentliggøres, røbes til andre, udnyttes eller i fremmed stat gøres til genstand for ansøgning om patent, brugsmønster eller anden beskyttelse, medmindre andet følger af bestemmelserne i §§ 4 eller 5.

Ansøgning om patent kan indgives her i landet, men ansøgeren må ikke uden tilladelse fra ministeren for handel, industri og søfart rette henvendelse til andre om bistand hertil.

§ 3.

Forsvarsministeriet har adgang til at gennemgå de til direktoratet for patent- og varemærkevæsenet indgivne ansøgninger om patent med henblik på, om de vedrører opfindelser, som omfattes af § 1.

§ 4.

Ministeren for handel, industri og søfart kan efter forhandling med forsvarsministeren til enhver tid undtage en opfindelse fra lovens bestemmelser.

Når der er indgivet andragende om en sådan undtagelse, eller ansøgning om patent er indgivet, ophører bestemmelserne i § 2 at gælde for den pågældende opfindelse, såfremt der ikke inden 3 måneder er truffet afgørelse i henhold til § 5, punkterne b eller c.

Fristen regnes fra modtagelsen i handels-

ministeriet eller direktoratet for patent- og varemærkevæsenet af de i 2. stykke nævnte ansøgninger.

§ 5.

Såfremt hensynet til rigets forsvar gør det nødvendigt, kan der i anledning af andragende som omhandlet i § 4 og iøvrigt vedrørende andre af denne lov omfattede opfindelser af ministeren for handel, industri og søfart efter forhandling med forsvarsministeren

- a) meddeles særlige forbud med hensyn til udnyttelsen,
- b) fastsættes særlige bestemmelser med hensyn til offentliggørelse eller hemmeligholdelse,
- c) bestemmes, at et her i riget ansøgt, men endnu ikke meddelt patent skal meddeles som hemmeligt, jfr. nedenfor §§ 8—10, hvilken bestemmelse kan træffes i forbindelse med bestemmelser efter punkterne a, b og d, samt
- d) bestemmes, at udnyttelsen helt eller delvis skal overtages af staten.

§ 6.

Der tilkommer den, i hvis rettigheder der gøres indgreb ved de i § 5 omhandlede foranstaltninger, fuldstændig erstatning.

Erstatningen fastsættes i mangel af mindelig overenskomst af en af ministeren for handel, industri og søfart nedsat kommission på 3 medlemmer. Formanden, der udpeges efter forhandling med justitsministeren, skal opfylde betingelserne for at kunne beskikkes til højesteretsdommer. De to øvrige medlemmer vælges under hensyn-

tagen til den enkelte sags beskaffenhed efter indstilling af henholdsvis Danmarks tekniske Højskole og Industriraadet.

Kommissionen kan kræve alle for dens virksomhed fornødne oplysninger meddelt mundtligt eller skriftligt såvel af offentlige myndigheder som af private.

Kommissionens medlemmer og den til denne knyttede medhjælp er forpligtet til overfor alle uvedkommende at hemmeligholde, hvad de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

§ 7.

Den i § 6 omhandlede kommission træffer sin afgørelse ved en af grunde ledsaget kendelse.

Kendelsen vil senere kunne optages til revision, såfremt de forhold, der har været bestemmende, har forandret sig væsentligt, eller andre særlige omstændigheder taler derfor.

Den erstatningsberettigede kan inden 8 uger efter, at kendelsen er meddelt ham, ved sagsanlæg mod ministeriet for handel, industri og søfart indbringe afgørelsen for domstolene.

§ 8.

På ansøgninger om patent, der i henhold til § 5, punkt c, skal meddeles som hemmeligt, finder forskrifterne i lov om patenter, jfr. lovbekendtgørelse nr. 192 af 1. september 1936, anvendelse med følgende ændringer:

1. Den i lovens § 16 foreskrevne offentlige bekendtgørelse af ansøgningen og fremlæggelse af denne finder ikke sted.
2. Den i § 20 foreskrevne bekendtgørelse om udfærdigelsen samt indførelsen i det i § 21 omhandlede register foretages med betegnelsen „hemmeligt patent“ uden angivelse af patentets genstand og patenthaverens navn.
3. Afgift for patentets udstedelse og beskrivelsens trykning erlægges på sædvanlig måde, men trykning af patentbeskrivelsen finder indtil videre ikke sted.

§ 9.

Når en i henhold til denne lovs § 5, punkt c, truffen bestemmelse ophæves, viderebehandles ansøgningen efter reglerne

i lov om patenter. Er patent udstedt, suppleres det almindelige patentregister med de i § 21 i lov om patenter ommeldte oplysninger, hvorhos der udstedes en fuldstændig bekendtgørelse om patentet, ligesom beskrivelsen af den patenterede opfindelse offentliggøres.

Når gyldigheden af et hemmeligt patent ophører, offentliggøres den til patentet hørende beskrivelse snarest muligt, medmindre ministeren for handel, industri og søfart efter forhandling med forsvarsministeren træffer bestemmelse om fortsat hemmeligholdelse.

§ 10.

Under forudsætning af gensidighed kan ministeren for handel, industri og søfart bestemme, at en ansøgning om patent på en opfindelse, som indgives her i riget af en person eller virksomhed hjemmehørende i en fremmed stat, skal behandles som ansøgning om hemmeligt patent, og at patentet i givet fald skal udstedes som hemmeligt patent, når vedkommende myndighed i denne stat fremsætter begæring herom under henvisning til, at opfindelsen er af betydning for det pågældende lands forsvar.

§ 11.

Overtrædelser af bestemmelserne i denne lov og de i henhold til denne udfærdigede forskrifter eller meddelte påbud og forbud straffes, såfremt ikke højere straf er forskyldt efter andre lovbestemmelser, med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.

§ 12.

I retssager vedrørende de i denne lov omhandlede opfindelser kan retten bestemme, at sagen skal behandles for lukkede døre.

§ 13.

Ministeren for handel, industri og søfart kan nedsætte et nævn med den opgave at afgive indstilling i sager, som forelægges det af ministeren.

Nævnet består af en af handelsministeren efter forhandling med forsvarsministeren udpeget formand samt iøvrigt af 6 medlemmer, hvoraf 3 vælges af forsvarsministeren og 3 af handelsministeren, for de 2

af de sidstnævnte medlemmers vedkommende efter indstilling af henholdsvis Danmarks tekniske Højskole og Industriraadet.

Nævnet kan kræve alle for dets virksomhed fornødne oplysninger meddelt mundtligt eller skriftligt såvel af offentlige myndigheder som af private.

Nævnets medlemmer og den til dette knyttede medhjælp er forpligtet til overfor alle uvedkommende at hemmeligholde, hvad de gennem deres virksomhed bliver vidende om.

§ 14.

Ministeren for handel, industri og søfart kan efter forhandling med forsvarsministeren fastsætte de til gennemførelsen af

denne lov nødvendige forskrifter. De med lovens gennemførelse forbundne udgifter bevilges på finansloven.

§ 15.

For så vidt angår Grønland, vil der, hvor forholdene taler herfor, kunne ses bort fra den i § 7, stk. 3, angivne tidsfrist. Endvidere finder § 11 kun anvendelse med de begrænsninger og ændringer, der følger af de særlige for Grønland gældende love.

§ 16.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1956.

For så vidt angår allerede indgivne patentsøgninger, regnes de i loven angivne frister fra lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget.

I forbindelse med Danmarks tiltrædelse af den nordatlantiske traktat, jfr. udenrigsministeriets bekendtgørelse af 13. september 1949, blev der under 27. januar 1950 afsluttet en overenskomst mellem Amerikas Forenede Stater og Danmark om gensidig bistand på forsvarrets område, jfr. udenrigsministeriets bekendtgørelse af 20. februar 1950. Denne overenskomst indeholder i art. IV følgende bestemmelse:

„De to regeringer vil, når en af dem forlanger det, forhandle om egnede indbyrdes aftaler om ansvaret for patentkrav eller lignende krav, der udspringer af anvendelsen af opfindelser, fremgangsmåder, tekniske oplysninger eller andre former for lovbeskyttet ejendom i forbindelse med udrustning, materialer eller tjenesteydelser, som er leveret i henhold til nærværende overenskomst eller er leveret til fremme af en produktion, som er iværksat efter aftale mellem de to regeringer til opfyldelse af de forpligtelser i henseende til selvhjælp og gensidig hjælp, der indeholdes i den nordatlantiske traktat. Under sådanne forhandlinger skal det tages under overvejelse i aftalerne at indsætte en bestemmelse, hvorefter hver regering vil påtage sig ansvaret for alle sådanne krav, der rejses af dens egne statsborgere eller indenfor dens jurisdiktion af statsborgere i et hvilket som helst land, der ikke deltager i nærværende overenskomst“.

Under henvisning til denne bestemmelse har den amerikanske regering til den danske regerings overvejelse overleveret et udkast til en overenskomst

vedrørende de ovenfor nævnte spørgsmål, hvilket udkast med oversættelse til dansk er optrykt som bilag A til nærværende lovforslag.

I overenskomstens artikel I forpligter de to regeringer sig til at lette udnyttelsen af patentrettigheder og til at opmuntre til udveksling og benyttelse i det gensidige forsvars tjeneste af privatejede tekniske oplysninger. Denne udveksling forudsættes at ville finde sted mellem de private ejere af de pågældende rettigheder på den ene side og de interesserede industrier på den anden side.

Tekniske informationer, der af en regering gives til den anden regerings orientering, skal i henhold til artikel II behandles som fortrolige, og det skal søges sikret, at ejeren ikke afskæres fra adgangen til at opnå patent eller lignende lovmæssig beskyttelse, jfr. herved bestemmelserne i patentlovens § 1, nr. 3, se lovbekendtgørelse nr. 192 af 1. september 1936, hvorefter opfindelser, der her i riget er bragt så åbenlyst i anvendelse, at sagkyndige derigennem er i stand til at udøve dem, er udelukket fra opnåelse af patent her i riget.

Artikel III forpligter regeringerne til at give sådanne tekniske oplysninger — patenterbare såvel som ikke patenterbare — som er stillet til rådighed for den anden regering med henblik på forsvarsproduktionen, den samme retsbeskyttelse, som sådanne tekniske oplysninger nyder i det andet land. Patentansøgninger, der er hemmeligholdt i det ene land, skal, når de indleveres til de pågældende myndigheder i det andet land, ligeledes behandles som hemmelige i dette land.

Efter artikel IV skal den omstændighed, at der i visse tilfælde af en regering er betalt erstatning til ejeren af tekniske oplysninger, der benyttes af den ene regering, ikke kunne påberåbes af den anden regering med henblik på ordningen af den indbyrdes fordeling af denne erstatningspligt, men sådanne spørgsmål skal behandles af den i henhold til artikel VI oprettede Komité for Teknisk Ejendom. Endvidere pålægger artiklen den regering, der efter begæring modtager tekniske oplysninger fra det andet lands statsborgere, pligt til at drage omsorg for, at der ydes omgående, retfærdig og effektiv erstatning for brugen af sådanne oplysninger.

Efter artikel V kan en regering i forsvarets tjeneste uden vederlag bruge en opfindelse, som udelukkende ejes af den anden regering; dog gøres der undtagelse herfra, forsåvidt der foreligger en forpligtelse overfor private, der har rettigheder over opfindelsen.

Efter artikel VI nedsættes et fælles udvalg, som er rådgivende overfor de respektive regeringer med hensyn til overenskomstens gennemførelse.

Artikel VII pålægger de to regeringer en oplysningspligt med henblik på fastsættelse af erstatninger. Endvidere er der pligt til at give sådanne oplysninger, der er nødvendige for at give ejeren af tekniske oplysninger, der er stillet til rådighed med forsvar for øje, lejlighed til at beskytte eller bevare sine rettigheder.

Efter artikel VIII er opfindelser m. v. vedrørende atomenergi undtaget fra overenskomstens bestemmelser. Endvidere indeholder artiklen definitioner af visse udtryk i overenskomsten.

Artikel IX indeholder bestemmelser om revision og om overenskomstens gyldighedstid.

En tiltrædelse af det foreliggende overenskomstforslag, der bl. a. forudsætter muligheden for foretagelse af ekspropriationer samt muligheden for meddelelse af hemmelige patenter, vil nødvendiggøre ny lovgivning. Det skal dog herved fremhæves, at der, selv bortset fra den heromhandlede overenskomst, kan være en selvstændig dansk interesse i en ny lovgivning om disse spørgsmål, jfr. herved bemærkningerne til forslagens §§ 2 og 10. I denne forbindelse kan det nævnes, at der i Sverige siden 1942 har eksisteret en lovgivning, hvorefter der er åbnet adgang til at foretage ekspropriation af visse opfindelser af betydning for forsvaret og til at nedlægge forbud mod offentliggørelse af sådanne opfindelser samt til at registrere hemmelige patenter.

Udkast til tilsvarende overenskomster foreligger for en række andre landes vedkommende, men afslutningen af en overenskomst som den forelig-

gende kan for adskillige landes vedkommende finde sted uden ændring i det pågældende lands lovgivning. Det kan yderligere nævnes, at England allerede har afsluttet en overenskomst med USA, som ligger på linie med nærværende overenskomstudkast. I Norge er der bl. a. for at muliggøre tiltrædelsen af en tilsvarende overenskomst under 26. juni 1953 gennemført en lov om opfindelser af betydning for rigets forsvar, som i det væsentlige er overensstemmende med det her udarbejdede udkast.

Ministeriet for handel, industri og søfart har til behandling af sagen efter samråd med udenrigsministeriet og forsvarsministeriet nedsat et udvalg, bestående af repræsentanter for forsvarsministeriet, finansministeriet, handelsministeriet, justitsministeriet og udenrigsministeriet. Dette udvalg har gennemgået det foreliggende udkast til overenskomst og udarbejdet udkast til et lovforslag.

Regeringen har med enkelte mindre ændringer kunnet tiltræde det af udvalget udarbejdede lovkast.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

ad § 1.

Lovforslaget vedrører kun opfindelser, der angår krigsmateriel og fremgangsmåder til fremstilling af krigsmateriel.

Udkast til den i § 1, 2. stykke, forudsatte kongelige anordning er optrykt som bilag B. Udkastet bygger på de tilsvarende svenske bestemmelser, men udkastet indeholder en udførligere eksemplifikation. Det er ikke fundet muligt at overføre bestemmelserne i den kongelige anordning nr. 238 af 16. juli 1937, jfr. lov nr. 139 af 7. maj 1937 om kontrol med krigsmateriel, på nærværende område, idet denne anordning tager sigte på andre formål end de her omhandlede. Det skal fremhæves, at forudsætningen for at henregne det i udkastet nævnte materiel m. v. til krigsmateriel i forslagens forstand er, at det udelukkende eller væsentlig er bestemt til krigsbrug.

Lovforslaget omfatter alle opfindelser af den omhandlede art, herunder også allerede offentliggjorte, patenterede opfindelser, cfr. bestemmelserne i § 2. Dette har særlig betydning med hensyn til anvendelsen af forslagens § 5, punkterne a og d.

Man har overvejet at inddrage under lovens område også opfindelser, der uden at vedrøre krigsmateriel eller fremgangsmåder til fremstilling af krigsmateriel dog findes at være af betydning for rigets forsvar. Man har imidlertid opgivet denne tanke, dels på grund af kriteriets ubestemthed, dels

på grund af den i ordningsudkastet indeholdte rummelige definition af begrebet krigsmateriel, der formentlig på tilstrækkelig klar måde angiver lovens område.

Efter forslaget omfatter loven ikke de i overenskomsten omhandlede „tekniske oplysninger“. Den fornødne sikring af hemmeligholdelsen af disse vil kunne ske ved administrative instrukser i henhold til den under forsvarsministeriet hørende lovgivning, og ordningen af erstatninger for brugen af sådanne oplysninger frembyder formentlig ikke sådanne vanskeligheder, at det kan være nødvendigt at have regler til ordningen heraf, svarende til de i forslagens §§ 6—7 indeholdte.

ad § 2.

Ved det foreliggende overenskomststudkast forpligter Danmark sig alene til at sikre hemmeligholdelse for så vidt angår de fra Amerikas Forenede Stater overførte opfindelser m. v., jfr. overenskomststudkastets artikel II og III. De herpå sigtende bestemmelser er optaget i lovforslagets § 10, jfr. §§ 8—9, hvorom henvises til bemærkningerne nedenfor. Imidlertid skønnes der at foreligge en selvstændig dansk interesse i at gennemføre en mere omfattende hemmeligholdelsespligt. Omfanget af denne pligt er angivet i § 2. Det fremhæves herved, at det også vil være stridende mod § 2, 1. stykke, såfremt nogen her i riget offentliggør en udenlandsk, ikke offentliggjort opfindelse, til hvilken den pågældende — berettiget eller uberettiget — har fået kendskab.

En opfindelse må anses for offentliggjort, når den findes således beskrevet i almindelig tilgængeligt trykt skrift eller her i landet er bragt så åbenlyst i anvendelse, at sagkyndige derigennem er i stand til at udøve den, jfr. § 1, nr. 3, i bekendtgørelse nr. 192 af 1. september 1936 af lov om patenter; da også andre former for mangfoldiggørelse end ved trykt skrift, f. eks. ved duplikering, kan medføre, at en opfindelse vil kunne anses for offentliggjort, kan denne bestemmelse dog kun være af vejledende betydning med henblik på en afgørelse af spørgsmålet om, hvorvidt en opfindelse må anses for offentliggjort i nærværende forslags forstand.

2. stykke åbner mulighed for at tillade, at opfindere, der ikke er i stand til selv at udarbejde en behørig patentansøgning, hertil kan benytte patentagenter eller andre sagkyndige. De pågældende er i så fald bundet af den i 1. stykke nævnte hemmeligholdelsespligt.

ad § 3.

Da det ikke kan forudsættes, at patentdirektoratet altid vil være i stand til med sikkerhed at afgøre,

om en opfindelse omfattes af lovforslagets bestemmelser, er det foreslået, at forsvarsministeriet skal have adgang til at gennemgå de til direktoratet forpatent- og varemærkevæsenet indgivne patentansøgninger. Det vil muligt være hensigtsmæssigt i en i medfør af lovforslagets § 14 udfærdiget instruks at fastlægge de nærmere retningslinier for samarbejdet mellem forsvarsministeriets repræsentanter og patentvæsenet. De nævnte repræsentanter er efter statstjenestemandslovens § 3, 3. stykke, bundet af den dér foreskrevne tavshedspligt.

ad § 4.

I mange tilfælde vil en af lovforslaget omfattet opfindelse ikke være af en sådan betydning, at det offentlige vil være interesseret i at gennemføre særlige foranstaltninger, jfr. forslagens § 5. Det foreslås derfor, at ministeren for handel, industri og søfart efter forhandling med forsvarsministeren skal kunne undtage en opfindelse fra lovens bestemmelser. Når der er indgivet andragende om en sådan undtagelse, eller når ansøgning om patent er indgivet, kræver hensynet til borgerne imidlertid, at der hurtigst muligt tages stilling til, om opfindelsen kan undtages fra bestemmelsen i § 2. Der er derfor foreslået fastsat en relativ kort frist på 3 måneder, inden hvilken myndighederne skal have taget stilling hertil. Den foreslåede frist, inden hvilken myndighederne må træffe afgørelse, skønnes ikke at burde kunne forlænges. Træffes afgørelse efter § 5, punkterne b eller c, ikke inden den foreskrevne frist, medfører dette, at opfinderen frit vil kunne offentliggøre, røbe til andre, udnytte eller i fremmed stat gøre opfindelsen til genstand for ansøgning om patent, brugsmønster eller anden beskyttelse, men der vil ikke være noget til hinder for, at der senere træffes foranstaltninger som nævnt i § 5, punkterne a eller d.

Det bemærkes, at ansøgning om en opfindelses undtagelse fra loven vil kunne indgives også f. eks. af en licenshaver.

ad § 5.

Som anført i de almindelige bemærkninger foran vil det i givet fald kunne blive nødvendigt for regeringen at overtage udnyttelsen af en opfindelse eller at meddele særlige forbud m. v. med hensyn til opfindelsens udnyttelse og lign., og overenskomstforslaget forudsætter, at der skabes grundlag for foretagelse af ekspropriationer. Det bemærkes herved, at patentlovens § 8, jfr. lovbekendtgørelse nr. 192 af 1. september 1936, ikke indeholder hjemmel til ekspropriation, men blot henviser til i

påkommende fald at søge en hertil sigtende lov-hjemmel tilvejebragt.

Om de i § 5 indeholdte beføjelser af forskellig art bemærkes følgende:

Bestemmelserne har to formål: for det første at sikre muligheden for hemmeligholdelsen af opfindelser af den i § 1 nævnte art, for det andet at hindre eller fremme udnyttelsen af sådanne opfindelser. Til sikring af hemmeligholdelsen tjener bestemmelserne i § 2 og § 5, punkterne b og c.

Med hensyn til hindring eller fremme af udnyttelsen bemærkes følgende:

Opfindelser, der er offentliggjort, kan deles i to kategorier. Er offentliggørelsen sket i forbindelse med patentering, bør de danske myndigheder kunne give forbud mod opfindelsens udnyttelse. Desuden bør staten kunne overtage udnyttelsen af opfindelsen — helt eller delvis. Er offentliggørelse sket uden forbindelse med patentering, vil det stå staten frit selv at gøre brug af opfindelsen, men myndighederne bør kunne forbyde andre at udnytte opfindelsen, eventuelt mod erstatning i sådanne tilfælde, hvor opfindelsen allerede måtte være taget i brug, jfr. § 6.

Med hensyn til *opfindelser, der ikke er offentliggjort*, bør der ligeledes kunne meddeles særlige forbud for så vidt angår udnyttelsen, ligesom sådanne opfindelser bør kunne eksproprieres uden særlig lov, da hemmeligholdelsen ellers vil udsættes for fare.

Afgørelser i henhold til § 5, punkterne b og c, må træffes inden 3 måneder efter det i § 4 angivne tidspunkt, medens der som nævnt i bemærkningerne til § 4 til enhver tid kan tages beslutning i medfør af bestemmelsens punkter a og d.

ad § 6.

I overensstemmelse med overenskomststudkastet og iøvrigt med almindelige retsprincipper tilkommer der den, i hvis rettigheder der gøres indgreb, fuldstændig erstatning. Den foreslåede sammensætning af erstatningskommissionerne skulle give mulighed for en både sagkyndig og hurtig behandling af sagerne. Iøvrigt vil kommissionerne kunne indhente alle for deres virksomhed fornødne oplysninger, jfr. 3. stykke.

ad § 7.

For at lette den i 3. stykke omtalte domstolsprøvelse foreslår man, at den i § 6 omhandlede kommission skal begrunde sine afgørelser.

Bestemmelsen i 2. stykke har bl. a. for øje muligheden af, at kommissionen udskyder den endelige fastsættelse af erstatningen, f. eks. på grund af vanskeligheden ved straks at skønne over størrelsen af tabet ved, at en opfindelse ikke har kunnet udnyttes i udlandet.

ad § 8.

Bestemmelsen indeholder de særregler, som skal iagttages ved patentdirektoratets behandling af ansøgninger om patent, der i henhold til § 5, punkt c, skal meddeles som hemmelige.

Efter patentlovens § 16 skal der, når en ansøgning om patent fyldestgør patentlovens forskrifter, udstedes bekendtgørelse i Dansk Patenttidende med angivelse af ansøgerens navn og bopæl, samt opfindelsens benævnelse. Samtidig fremlægges ansøgningen med bilag, d. v. s. beskrivelse med patentkrav og tegning i deres endelige form, til almindeligt eftersyn i direktoratet, og trediemand kan i løbet af 8 uger herefter fremkomme med indsigelse mod meddelelse af det ansøgte patent. En ansøgning om „hemmeligt patent“ skal ikke bekendtgøres og fremlægges, og der bliver således ikke adgang til at nedlægge indsigelse mod meddelelsen af sådanne patenter.

Når et „hemmeligt patent“ er udfærdiget, skal det bekendtgøres i Dansk Patenttidende og indføres i patentregisteret med de i patentlovens § 21 foreskrevne oplysninger om udstedelsesdagen og den dag, fra hvilken varigheden regnes, samt eventuelt om den befuldmægtigedes navn, men uden de i nævnte paragraf foreskrevne oplysninger om patentets genstand og patenthaverens navn. Den i patentlovens § 22 foreskrevne offentliggørelse af beskrivelsen finder heller ikke sted.

Med hensyn til bestemmelsen i patentlovens § 3, 2. stykke, hvorefter i tilfælde af, at flere søger patent på samme eller væsentlig samme opfindelse, den, som først har indleveret ansøgning, skal være fortrinsberettiget til at få patent, skal det bemærkes, at retsinstituttet „hemmeligt patent“ ikke nødvendigvis medfører, at et hemmeligt patent ikke kan modholdes mod en senere indkommen ansøgning om patent på samme eller væsentlig samme opfindelse. Forholdet er nemlig det, at såfremt den senere indgivne ansøgning i sin helhed dækker den opfindelse, som det tidligere givne hemmelige patent omfatter, er opfindelsen ikke længer hemmelig for den senere patentansøger, således at det ikke er forbundet med særlige betænkeligheder at gøre den senere ansøger bekendt med genstanden for det tidligere meddelte hemmelige patent. Der- som dette kun delvis er patenthindrende for den senere ansøgning, skal modholdelsen alene omfatte denne del, medens den øvrige del af ansøgningen forbliver hemmeligholdt overfor den senere ansøger. Patentmyndighederne må selvsagt ikke anvende de hemmelige patenter som modhold i videre omfang end nødvendigt for at undgå dobbeltpatentering.

Iøvrigt vil adgangen til prøvelse for domstolene

af de i patentlovens § 24 omhandlede spørgsmål stå åben også med hensyn til de af nærværende lov omfattede opfindelser, men sådanne sager bør almindeligvis behandles for lukkede døre, jfr. herved forslaget § 12.

ad § 9.

En i henhold til § 5, punkt c, truffen bestemmelse kan ophæves, og nærværende paragraf indeholder de regler, der i så tilfælde skal følges. Er en ansøgning om „hemmeligt patent“ ikke færdigbehandlet, viderebehandles den efter de almindelige regler og bekendtgøres og fremlægges således på sædvanlig måde. Er patent udstedt, suppleres patentregisteret med de manglende oplysninger om patentets genstand og patenthaveren, og beskrivelsen af opfindelsen offentliggøres.

ad § 10.

Det er, når gensidighed foreligger, fundet naturligt at åbne adgang til, at udlændinges her indgivne ansøgninger om patent på opfindelser som i forslaget § 1 omhandlet kan behandles som hemmelige, og et eventuelt patent udstedes som hemmeligt, når myndighederne i ansøgerens hjemland anmoder herom under henvisning til den pågældende opfindelses betydning for vedkommende lands forsvarsinteresser. Selv om der ikke fremsættes anmodning om hemmeligholdelse, eller hvis den fornødne gensidighed ikke er til stede, kan der være en selvstændig dansk interesse i en hemmelig behandling af en foreliggende patentansøgning m. v. Direktiver herom vil i så fald kunne meddeles med hjemmel i forslaget § 5, punkt c.

ad § 11.

Den vide strafferamme er begrundet med, at de forhold, der omfattes af bestemmelsen, vil kunne strække sig fra mindre overtrædelser af formelle forskrifter til alvorlige brud på hemmeligholdelsespligten.

ad § 12.

Bestemmelsen er en videreførelse af princippet i retsplejelovens § 29, 2. stykke, hvorefter dørene skal lukkes, når statens forhold til fremmede magter eller særlige hensyn til disse iøvrigt kræver det.

ad § 13.

Under hensyn til, at de afgørelser, der vil være at træffe under administrationen af en ordning som den foreslåede, herunder i særdeleshed afgørelser om overtagelse af udnyttelsen af opfindelser eller meddelelse af særlige forbud m. v., vil kunne være af vidtrækkende betydning for den civile industri, er det fundet naturligt at give ministeren for handel, industri og søfart lejlighed til efter forhandling med forsvarsministeren at nedsætte et rådgivende nævn. Udover forsvarsinteresser bør Danmarks tekniske Højskole og Industriraadet repræsenteres, ligesom det endvidere vil være rimeligt, at direktoratet for patent- og varemærkevæsenet får en repræsentant i nævnet.

ad § 14.

Foruden den i bemærkningerne til § 3 nævnte instruks vil der kunne blive tale om udfærdigelse af forretningsorden for de i § 6 nævnte ekspropriationskommissioner og det i forslaget § 13 omhandlede nævn samt om særlige bestemmelser vedrørende indretningen af et særligt register for hemmelige patenter.

Af de med lovens gennemførelse forbundne udgifter kan nævnes: erstatningsudbetalinger, vederlag til ekspropriationskommissionernes og nævnets medlemmer, udgifter til medhjælp og til kommissionernes og nævnets virksomhed iøvrigt og eventuelle omkostninger i forbindelse med nedsættelse af det i overenskomstudkastets artikel VI omhandlede udvalg.

ad § 15.

Efter sagens natur må loven omfatte såvel Færøerne som Grønland, for sidstnævntes vedkommende dog således, at den i lovens § 7, stk. 3, angivne frist ikke kan være ubetinget bindende, og således, at de særlige grønlandske straffebestemmelser træder i stedet for de i nærværende lovforslag indeholdte regler.

ad § 16.

Lovforslaget finder anvendelse på allerede foreliggende opfinderrettigheder fra ikrafttrædelsestidspunktet at regne.

Efter lovforslagets eventuelle vedtagelse er der grundlag for at tiltræde overenskomstudkastet fra dansk side.

Bilag A.

**DRAFT AGREEMENT
TO FACILITATE INTERCHANGE OF PA-
TENT RIGHTS AND TECHNICAL INFOR-
MATION FOR DEFENSE PURPOSES.**

The Government of the United States of America and the Government of Denmark,

Having agreed in the Mutual Defense Assistance Agreement signed in Washington on January 27, 1950, to negotiate, upon the request of either of them, appropriate arrangements between them respecting patents and technical information;

Desiring generally to assist in the production of equipment and materials for defense, by facilitating and expediting the interchange of patent rights and technical information; and

Acknowledging that the rights of private owners of patents and technical information should be fully recognized and protected in accordance with the law applicable to such patents and technical information;

Have agreed as follows:

Article I.

Each Contracting Government shall, whenever practicable without undue limitation of, or impediment to, defense production, facilitate the use of patent rights, and encourage the flow and use of privately-owned technical information, as defined in Article VIII, for defense purposes,

- (a) through the medium of any existing commercial relationships between the owner of such patent rights and technical information and those in the other country having the right to use such patent rights and technical information; and

**UDKAST TIL
OVERENSKOMST TIL LETTELSE AF UD-
VEKSLING AF PATENTRETTIGHEDER
OG TEKNISKE OPLYSNINGER I FOR-
SVARSØJEMED.**

Regeringerne i Amerikas Forenede Stater og i Danmark,

der ved den i Washington den 27. januar 1950 undertegnede overenskomst om gensidig bistand på forsvarets område har vedtaget på anmodning af en af parterne at ville forhandle om hensigtsmæssige ordninger af spørgsmål angående benyttelsen af patenter og tekniske oplysninger, og

som ønsker i almindelighed at fremme produktionen af udstyr og materiel til forsvaret ved at lette og befordre udvekslingen af patentrettigheder og tekniske oplysninger, og

som anerkender, at de private ejeres ret til patenter og tekniske oplysninger fuldt ud bør respekteres og beskyttes i henhold til den for sådanne patenter og tekniske oplysninger gældende lovgivning,

er blevet enige om følgende:

Artikel I.

Hver af de kontraherende regeringer vil, når som helst det er muligt, uden på utilstedelig måde at indskrænke eller hemme forsvarsproduktionen, lette benyttelsen af patentrettigheder samt opmuntre til udveksling og benyttelse af privatejede tekniske oplysninger, alt med henblik på forsvaret,

- a) gennem eventuelt allerede bestående forretningsmæssige forbindelser mellem ejeren af sådanne patentrettigheder og tekniske oplysninger og dem, der i det andet land er berettiget til at benytte sådanne patentrettigheder og tekniske oplysninger, og

Bilag til f. t. l. om opfindelser vedr. krigsmateriel.

(b) in the absence of such existing relationships, through the creation of such relationships by the owner and the user in the other country, provided that, in the case of classified information, such arrangements are permitted by the laws and security requirements of both Governments, and provided further that the terms of all such arrangements shall remain subject to the applicable laws of the two countries.

Article II.

When, for defense purposes, technical information is supplied by one Contracting Government to the other for information only, and this is stipulated at the time of supply, the recipient Government shall treat the technical information as disclosed in confidence and use its best endeavours to ensure that the information is not dealt with in any manner likely to prejudice the rights of the owner thereof to obtain patent or other like statutory protection therefor.

Article III.

When technical information made available, under agreed procedures, by one Contracting Government to the other for the purposes of defense discloses an invention which is the subject of a patent or patent application held in secrecy in the country of origin, similar treatment shall be accorded a corresponding patent application filed in the other country.

Article IV.

(a) Where privately-owned technical information

(i) has been communicated by or on behalf of the owner thereof to the Contracting Government of the country of which he is a national, and

(ii) is subsequently disclosed by that Government to the other Contracting Government for the purposes of defence and is used or disclosed by the latter Government without the express or implied consent of the owner,

b) ved, i mangel af allerede bestående forretningsmæssige forbindelser, at søge sådanne oprettet mellem ejeren og brugeren i det andet land. Hvor det drejer sig om oplysninger, der skal holdes hemmelige, er det dog en forudsætning, at ordninger af denne art er tilladt i henhold til begge landes love og sikkerhedsforskrifter. Indholdet af alle ordninger af den i denne artikel omhandlede art skal iøvrigt altid være i overensstemmelse med de to landes lovgivning på dette område.

Artikel II.

Når, med henblik på forsvaret, tekniske oplysninger gives af den ene regering til den anden alene til underretning, og dette opgives ved oplysningernes afgivelse, skal den regering, der modtager oplysningerne, behandle disse som fortrolige og bestræbe sig for at sikre, at oplysningerne ikke behandles på en måde, der vil kunne skade vedkommende ejers ret til at opnå patent eller lignende lovmæssig beskyttelse for disse.

Artikel III.

Hvis tekniske oplysninger, der under nærmere aftalte former af en af de kontraherende regeringer stilles til rådighed for den anden i forsvarøjemed, åbenbarer en opfindelse, der er genstand for et patent eller en patentansøgning, som hemmeligholdes i oprindelseslandet, skal tilsvarende behandling gives en patentansøgning, der indgives i det andet land.

Artikel IV.

a) Når privatejede tekniske oplysninger

1) af ejeren af disse eller af nogen på hans vegne er meddelt den kontraherende regering i det land, hvori han er statsborger, og

2) derefter i forsvarøjemed af denne regering videregives til den anden kontraherende regering og bruges eller offentliggøres af sidstnævnte regering uden ejerens udtrykkelige eller stiltiende samtykke,

the Contracting Governments agree that, where any compensation is paid to the owner by the Contracting Government first receiving the information, such payment shall be without prejudice to any arrangements which may be made between the two Governments regarding the assumption as between them of liability for compensation. The Technical Property Committee established under Article VI of this Agreement will discuss and make recommendations to the Governments concerning such arrangements.

- (b) When, for the purposes of defence, technical information is made available by a national of one Contracting Government to the other Government at the latter's request and use or disclosure is subsequently made of that information for any purpose whether or not for defence, the recipient Government shall, at the owner's request, take such steps as may be possible under its laws to provide prompt, just, and effective compensation for such use or disclosure to the extent that the owner may be entitled thereto under such laws.

Article V.

When one Contracting Government, or an entity or agency owned or controlled by such Government, owns or has the right to grant a licence to use an invention and that invention is used by the other Government for defence purposes, the using Government shall be entitled to use the invention without cost, except to the extent that there may be liability to a private owner with established interests in the invention.

Article VI.

Each Contracting Government shall designate a representative to meet with the representative of the other Contracting Government to constitute a Technical Property Committee. It shall be the function of this Committee:

- (a) To consider and make recommendations

er de kontraherende regeringer enige om, at hvis den kontraherende regering, der først har fået de pågældende oplysninger, har betalt erstatning til ejeren, skal denne betaling ikke præjudicere eventuelle ordninger mellem de to regeringer angående fordelingen mellem dem indbyrdes af denne erstatning. Den i henhold til nærværende overenskomst's artikel VI oprettede Komité for Teknisk Ejendom vil behandle alle spørgsmål og foretage indstilling til regeringerne med hensyn til sådanne ordninger.

- b) Når der af en statsborger i et af de to lande på det andet lands regerings begæring med henblik på forsvaret stilles tekniske oplysninger til rådighed for denne regering, og disse oplysninger derefter af en eller anden grund bruges eller offentliggøres, hvad enten dette sker i forsvarøjemed eller andre formål, skal den regering, der har modtaget oplysningerne, på ejerens anmodning tage de skridt, som det i henhold til landets lovgivning måtte være muligt, til at yde omgående, retfærdig og effektiv erstatning for den skete brug eller offentliggørelse i det omfang, ejeren måtte være berettiget hertil i henhold til loven i det pågældende land.

Artikel V.

Når en af de kontraherende regeringer eller et organ eller en virksomhed, der ejes eller kontrolleres af denne regering, ejer eller har ret til at meddele licens på benyttelse af en opfindelse, og denne opfindelse bruges af den anden regering med forsvaret for øje, skal den regering, der således gør brug af opfindelsen, have ret til at benytte denne uden erstatning, dog kun i det omfang der ikke foreligger erstatningsforpligtelser overfor en privat, der har velerhvervede rettigheder over opfindelsen.

Artikel VI.

Hver af de kontraherende regeringer vil udpege en repræsentant, der sammen med den anden regerings repræsentant danner en Komité for Teknisk Ejendom. Denne komité skal have til opgave:

- a) at behandle og foretage indstillinger om

on such matters relating to the subject of this Agreement as may be brought before it by either Contracting Government.

- (b) To make recommendations to the Contracting Governments concerning any question, brought to its attention by either Government, relating to patent rights and technical information which arises in connection with the mutual defense program.
- (c) To assist, where appropriate, in the negotiation of commercial or other agreements for the use of patent rights and technical information in the mutual defense program.
- (d) To take note of pertinent commercial or other agreements for the use of patent rights and technical information in the mutual defense program, and, where necessary, to obtain the views of the two governments on the acceptability of such agreements.
- (e) To assist, where appropriate, in the procurement of licenses and to make recommendations, where appropriate, respecting payment of indemnities covering inventions used in the mutual defense program.
- (f) To encourage projects for technical collaboration between and among the armed services of the two Contracting Governments and to facilitate the use of patent rights and technical information in such projects.
- (g) To keep under review all questions concerning the use, for the purposes of the mutual defense program, of all inventions which are, or hereafter come, within the provisions of Article V.
- (h) To make recommendations to the Contracting Governments, either with respect to particular cases or in general, on the means by which any disparities between the laws of the two countries governing the compensation for or otherwise concerning technical information made available for defense purposes might be remedied.

forhold, der omhandles i nærværende overenskomst, og som måtte blive forelagt den af en af de kontraherende regeringer,

- b) at foretage indstillinger til de kontraherende regeringer angående ethvert spørgsmål angående patentrettigheder og tekniske oplysninger, som måtte opstå i forbindelse med det gensidige forsvarsprogram, og på hvilket en af regeringerne henleder komiteens opmærksomhed,
- c) at bistå, hvor det er formålstjenligt, ved forhandlinger om afslutning af handels- og andre kontrakter om benyttelse af patentrettigheder og tekniske oplysninger i programmet for det fælles forsvar,
- d) at holde sig underrettet om herhen hørende handels- og andre kontrakter om benyttelse af patentrettigheder og tekniske oplysninger i programmet for det fælles forsvar og, om fornødent, indhente de to regerings syn på spørgsmålet om, hvorvidt sådanne kontrakter vil kunne godtages,
- e) at bistå, hvor det er formålstjenligt, til opnåelse af licenser og at foretage indstillinger, hvor dette er formålstjenligt, angående ydelse af erstatning for brug af opfindelser, der benyttes med henblik på det fælles forsvar,
- f) at opmuntre til og fremme planer om teknisk samarbejde mellem de to kontraherende regerings væbnede styrker og befordre brugen af patentrettigheder og tekniske oplysninger i sådanne planer,
- g) at have indseende med alle spørgsmål, der angår anvendelsen i det fælles forsvarsprogram af alle opfindelser, som er eller måtte blive omfattet af bestemmelserne i artikel V,
- h) at foretage indstillinger til de kontraherende regeringer både i særlige tilfælde og i almindelighed om, hvorledes eventuelle uoverensstemmelser mellem de to landes lovgivning om erstatning for eller iøvrigt vedrørende tekniske oplysninger, der er stillet til rådighed i forsvarsojemed, vil kunne afhjælpes.

Article VII.

Upon request, each Contracting Government shall as far as practicable, supply to the other Government all necessary information and other assistance required for the purposes of:

- (a) affording the owner of technical information made available for defense purposes the opportunity of protecting and preserving any rights he may have in the technical information; and
- (b) assessing payments and awards arising out of the use of patent rights and technical information made available for defense purposes.

Article VIII.

- (a) „Technical information“ as used in this Agreement means information originated by or peculiarly within the knowledge of the owner thereof and those in privity with him and not available to the public.
- (b) The term „use“ includes manufacture by or for a Contracting Government.
- (c) Nothing in this Agreement shall apply to patents, patent applications and technical information in the field of atomic energy.
- (d) Nothing in this Agreement shall contravene present or future security arrangements between the Contracting Governments.

Article IX.

- (a) This Agreement shall enter into force on the date of signature.
- (b) The terms of this Agreement may be reviewed at any time at the request of either Contracting Government.
- (c) This Agreement shall terminate on the date when the Mutual Defense Assistance Agreement terminates or six months after notice of termination by either Contracting Government, whichever is sooner, but without prejudice to obligations and liabilities which have then accrued pursuant to the terms of this Agreement.

Artikel VII.

Hver kontraherende regering skal på begæring så vidt gørligt give den anden regering alle nødvendige oplysninger og anden bistand, der udkræves for

- a) at give ejeren af sådanne tekniske oplysninger, som er stillet til rådighed med forsvaret for øje, lejlighed til at beskytte eller bevare enhver ret, han måtte have med hensyn til disse tekniske oplysninger, og
- b) at fastsætte betalinger og erstatninger for brugen af patentrettigheder og tekniske oplysninger, der er stillet til rådighed i forsvarsøjemed.

Artikel VIII.

- a) I nærværende overenskomst betyder udtrykket „tekniske oplysninger“ oplysninger, til hvilke ejeren er ophav, eller til hvilke han og hans fortrolige har særligt kendskab, og som ikke er offentlig tilgængelige.
- b) Udtrykket „brug“ eller „benyttelse“ indbefatter fremstilling af eller for en af de kontraherende regeringer.
- c) Nærværende overenskomst finder ikke anvendelse på patenter, patentansøgninger og tekniske oplysninger vedrørende atomenergi.
- d) Nærværende overenskomst griber ikke ind i nuværende eller fremtidige sikkerhedsordninger truffet mellem de kontraherende regeringer.

Artikel IX.

- a) Nærværende overenskomst træder i kraft på dagen for dens undertegnelse.
- b) Bestemmelserne i nærværende overenskomst kan revideres når som helst på begæring af en af de kontraherende regeringer.
- c) Nærværende overenskomst ophører på den dag, da overenskomsten om gensidig bistand på forsvarets område ophører, eller seks måneder efter, at den af en af de kontraherende regeringer er opsagt til ophør, nemlig på det tidspunkt, der indtræffer først, men uden at forpligtelser og krav, der forinden måtte være opstået i medfør af overenskomstens bestemmelser, berøres heraf.

In witness whereof the undersigned, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed the present Agreement.

Done in duplicate at this
day of , 195 .

**FOR THE ROYAL GOVERNMENT OF
DENMARK**

**FOR THE GOVERNMENT OF THE
UNITED STATES OF AMERICA**

Til bekræftelse har undertegnede, der er behørigt bemyndigede af deres respektive regeringer, underskrevet nærværende overenskomst.

Udfærdiget in duplo i
den 195 .

FOR DEN KGL. DANSKE REGERING

**FOR AMERIKAS FORENEDE STATERS
REGERING**

Bilag B.

**Udkast til anordning om, hvad der forstås ved krigsmateriel i lov nr.
af om opfindelser vedrørende krigsmateriel.**

I medfør af § 1, 2. stykke, i lov nr. ... af om opfindelser vedrørende krigsmateriel fastsættes herved, at der ved *krigsmateriel* i nævnte lov skal forstås sådanne genstande indenfor nedenævnte arter af materiel, *som udelukkende eller væsentlig er bestemt til krigsbrug*, samt dele og tilbehør til sådanne genstande.

A.

1. Våben og ammunition og lignende materiel, herunder: blanke våben, pistoler (maskinpistoler), geværer (karabiner), maskingeværer, kanoner (haubitser), morterer, raketvåben m. v. samt ammunition dertil. Endvidere hånd- og geværgranater, bomber, torpedoer, miner, fjernstyrede projektiler m. v.
2. Kemiske kampmidler, herunder: gas-, røg- og flammekastermateriel samt lysbomber m. v.
3. Materiel til værn imod og bekæmpelse af virkningerne fra det under 1 og 2 nævnte materiel.
4. Transportmidler af enhver art samt materiel, der betinger anvendelsen af disse, såsom: køretøjer, fartøjer, luftfartøjer (balloner), herunder tillige faldskærmsmateriel, båremateriel m. v., feltmæssigt bromateriel og vejbygnings-

- materiel, flyvepladsmateriel m. v. og havne- og fortløjningsmateriel m. v.
5. Materiel til brug ved ildledning og navigation, herunder: sigteapparater og andre apparater til bestemmelse og udregning af skuddata m. v. samt radarmateriel.
 6. Materiel til brug ved observation og alarmering, herunder: kikkertmateriel og andre optiske instrumenter m. v.
 7. Materiel til brug ved orientering og efterretningstjeneste, herunder: måleinstrumenter, projektørmateriel, fotografisk materiel m. v. samt materiel til trådbunden eller trådløs overførelse af tale, skrift eller billeder såvel som materiel til signalering eller anden tegngivning.
 8. Materiel til værn imod observation eller anden iagttagelse, herunder: camouflagemateriel m. v. samt materiel, der har til formål at vildlede eller på anden måde vanskeliggøre krigsførelse.
 9. Materiel, beregnet til at vanskeliggøre eller hindre forskydninger eller transporter, herunder spærringsmateriel.

B.

Materialer, værktøjer og maskiner, som efter deres karakter udelukkende eller væsentlig er bestemt til fremstilling af det under A. nævnte materiel.